

บทที่ 9
อาคารชุด อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ

ข้อกำหนดในบทนี้เกี่ยวกับการออกแบบระบบไฟฟ้าในอาคารชุด อาคารสูง หรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ สำหรับอาคารชุดการคำนวณโหลดจะพิจารณาจากชนิดของห้องชุดและพื้นที่ของห้องชุด

9.1 อาคารชุด

9.1.1 ทั่วไป

- 9.1.1.1 ให้ใช้กับอาคารชุดทุกประเภท ภายใต้ พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 หรือที่จะแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป ซึ่งกฎหมายรับรองกรรมสิทธิ์ในแต่ละห้องชุด
- 9.1.1.2 ให้ใช้กับอาคารประเภทอื่นๆ ที่ผู้ขอใช้ไฟฟ้าประสงค์จะให้มีการจ่ายไฟฟ้าและติดตั้งเครื่องวัดฯ แบบอาคารชุด
- 9.1.1.3 การเดินสายสำหรับอาคารชุดให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในบทนี้ กรณีที่ไม่ได้ระบุไว้ในบทนี้ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเดินสาย
- 9.1.1.4 อาคารชุดที่เป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องปฏิบัติตามข้อ 9.2 ด้วย
- 9.1.1.5 การคำนวณโหลดที่กล่าวในบทนี้เป็นค่าต่ำสุด หากการติดตั้งจริงมีโหลดมากกว่าที่คำนวณนี้ก็ควรใช้ค่าตามที่ติดตั้งจริง

9.1.2 การคำนวณโหลด

ให้แบ่งการคำนวณโหลดออกเป็น 2 ส่วน คือ โหลดส่วนกลาง และโหลดห้องชุด ซึ่งโหลดที่คำนวณได้ต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนด ดังต่อไปนี้

9.1.2.1 โหลดส่วนกลาง

หมายถึงไฟฟ้าที่ใช้สำหรับระบบไฟฟ้าส่วนกลางทั้งหมด เช่น แสงสว่างห้องโถง ทางเดิน ลิฟต์ เครื่องสูบน้ำ ระบบไฟฉุกเฉิน เป็นต้น โดยขนาดความต้องการใช้ไฟฟ้า ให้คำนวณจากโหลดที่ติดตั้ง

อนุญาตให้ใช้ค่าดีมานด์แฟกเตอร์ที่ระบุในบทที่ 3 หรือมาตรฐานอื่นที่การไฟฟ้าฯ ยอมรับ ในการคำนวณหาขนาดตัวนำประธาน สายป้อน และหม้อแปลงไฟฟ้าได้

9.1.2.2 โหลดห้องชุดประเภทอยู่อาศัย

ขนาดความต้องการใช้ไฟฟ้าของห้องชุด ให้คำนวณจากขนาดพื้นที่ในห้องชุด ไม่รวมพื้นที่เฉลียง และห้ามใช้ดีมานด์แฟกเตอร์ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น

9.1.2.2.1 ห้องชุดที่ไม่มีระบบทำความเย็นจากส่วนกลาง

โหลดของห้องชุดให้ใช้สูตรดังนี้

9.1.2.2.1.1 ห้องชุดที่มีพื้นที่ไม่เกิน 55 ตารางเมตร

$[90 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 1,500 \text{ VA}$

9.1.2.2.1.2 ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่า 55 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 180 ตารางเมตร

$[90 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 3,000 \text{ VA}$

9.1.2.2.1.3 ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่า 180 ตารางเมตร

$[90 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 6,000 \text{ VA}$

9.1.2.2.2 ห้องชุดที่มีระบบทำความเย็นจากส่วนกลาง

โหลดของห้องชุดให้ใช้สูตรดังนี้

9.1.2.2.2.1 ห้องชุดที่มีพื้นที่ไม่เกิน 55 ตารางเมตร

$[20 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 1,500 \text{ VA}$

9.1.2.2.2.2 ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่า 55 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 180 ตารางเมตร

$[20 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 3,000 \text{ VA}$

9.1.2.2.2.3 ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่า 180 ตารางเมตร

$[20 \times \text{พื้นที่ห้อง(ตร.ม.)}] + 6,000 \text{ VA}$

- 9.1.2.3 โหลดห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไป
ขนาดความต้องการใช้ไฟฟ้าในห้องชุด ให้คำนวณจากขนาดพื้นที่ในห้องชุด (ไม่รวมพื้นที่เฉลียง) และห้ามใช้ดีมานด์แฟกเตอร์ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น
- 9.1.2.3.1 ห้องชุดที่ไม่มีระบบทำความเย็นจากส่วนกลาง
ให้ใช้ค่า 155 โวลต์แอมแปร์ต่อพื้นที่หนึ่งตารางเมตร
- 9.1.2.3.2 ห้องชุดที่มีระบบทำความเย็นจากส่วนกลาง
ให้ใช้ค่า 85 โวลต์แอมแปร์ต่อพื้นที่หนึ่งตารางเมตร
- 9.1.2.3.3 ห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าหรือเพื่อการอื่นใดที่ใช้ไฟฟ้ามากเป็นพิเศษ เช่น ห้องอาหาร ที่ใช้เตาไฟฟ้า หรือเครื่องทำความร้อนมาก และตู้แช่เย็นขนาดใหญ่ ต้องพิจารณาเป็นพิเศษตามสภาพที่จะใช้จริงและต้องแสดงรายการคำนวณโหลดของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่จะใช้ติดตั้งจริง
- 9.1.2.4 โหลดห้องชุดประเภทอุตสาหกรรม
ขนาดความต้องการใช้ไฟฟ้าของห้องชุด ให้คำนวณจากขนาดพื้นที่ในห้องชุด (ไม่รวมพื้นที่เฉลียง) และห้ามใช้ดีมานด์แฟกเตอร์ โดยโหลดของห้องชุดให้ใช้ค่าไม่น้อยกว่า 220 โวลต์แอมแปร์ต่อพื้นที่หนึ่งตารางเมตร (ทั้งกรณีห้องชุดมีและไม่มีระบบทำความเย็นจากส่วนกลาง) หรือคำนวณโหลดตามที่ติดตั้งจริงโดยผู้ขอไฟฟ้าต้องแสดงรายการคำนวณโหลดของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ติดตั้งจริงให้การไฟฟ้าฯ พิจารณาเห็นชอบด้วย

หมายเหตุ ให้ถือว่าโหลดตามข้อ 9.1.2.2 ถึง 9.1.2.4 เป็นโหลดต่อเนื่อง

- 9.1.3 เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าของห้องชุด
- 9.1.3.1 ขนาดเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ ให้ใช้ขนาดเครื่องวัดฯ ตามค่าความต้องการใช้ไฟฟ้า ที่คำนวณได้ตามข้อ 9.1.2 มากำหนดขนาดเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าสำหรับห้องชุด โดยขนาดต้องไม่เล็กกว่าที่กำหนดในตารางที่ 9-1, 9-2, 9-3 หรือ 9-4 แล้วแต่กรณี และต้องแสดงรายการคำนวณโหลดของห้องชุด

- 9.1.3.2 **ขนาดเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูง** ให้นำโหลด หรือค่าความต้องการใช้ไฟฟ้า ที่คำนวณได้ตามข้อ 9.1.2 มากำหนดขนาดเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าสำหรับห้องชุด โดยผู้ขอไฟฟ้าต้องแสดงรายการคำนวณโหลดให้การไฟฟ้าฯ พิจารณาเห็นชอบ
- 9.1.3.3 **การติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ**
เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำสำหรับห้องชุด ต้องติดตั้งเป็นกลุ่มเครื่องวัดในแผงที่จัดเตรียมไว้เพื่อการติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าสำหรับห้องชุดโดยเฉพาะ ซึ่งอาจติดตั้งรวมกันในบริเวณชั้นล่าง หรือแยกเป็นกลุ่มสำหรับห้องชุดในแต่ละชั้นก็ได้ โดยต้องสามารถให้เจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าฯ เข้าตรวจสอบ ปฏิบัติงาน และอ่านหน่วยไฟฟ้าได้โดยสะดวก
- 9.1.3.4 **การติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูง**
เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูงอาจติดตั้งบนเสาไฟฟ้า หรือภายในห้อง สำหรับการติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูง โดยต้องสามารถให้เจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้าฯ เข้าตรวจสอบ ปฏิบัติงาน และอ่านหน่วยไฟฟ้าได้โดยสะดวก
- 9.1.4 **การป้องกันกระแสเกินของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า**
- 9.1.4.1 **เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ**
ต้องติดตั้งเซอร์กิตเบรกเกอร์ทางด้านไฟเข้าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าทุกเครื่อง พิกัดกระแสของเซอร์กิตเบรกเกอร์ต้องไม่ต่ำกว่า 1.25 เท่าของขนาดกระแสที่คำนวณจากขนาดพื้นที่ห้องตามข้อ 9.1.2 หากขนาดที่คำนวณได้ไม่ใช่ขนาดมาตรฐานของผู้ผลิตให้ใช้ขนาดใกล้เคียงที่สูงขึ้นถัดไปแต่ต้องมีขนาดไม่สูงกว่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3-4 หรือ 3-5
ห้ามใช้วิธีการติดตั้งแบ็กอัฟฟิวส์ (Back up Fuse) เพื่อเพิ่มพิกัดกระแสลัดวงจร และห้ามใช้วิธีแคสเคดเซอร์กิตเบรกเกอร์ (Cascade Circuit Breaker) ในส่วนของเซอร์กิตเบรกเกอร์ก่อนเข้าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า
อนุญาตให้ใช้เซอร์กิตเบรกเกอร์ชนิดจำกัดกระแส (Current

·Limiting Circuit Breaker) เพื่อลดค่ากระแสลัดวงจรได้

9.1.4.2 เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูง

เครื่องป้องกันกระแสเกินหน้าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงสูงสำหรับห้องชุด แผงสวิตช์แรงสูงต้องเป็นชนิด SF6-Insulated switchgear ตามคำแนะนำการจัดเตรียมอุปกรณ์ไฟฟ้าของการไฟฟ้า และตามที่กำหนดในข้อ 5.17

ตารางที่ 9-1
ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
สำหรับห้องชุดประเภทอยู่อาศัย
(สำหรับการไฟฟ้านครหลวง)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โวลตสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
1	ไม่มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	55	30	15 (45) A 1P
		150	75	30 (100) A 1P
		180	100	50 (150) A 1P
		180	30	15 (45) A 3P
		483	75	30 (100) A 3P
		666	100	50 (150) A 3P
		1,400	200	200 A 3P
		2,866	400	400 A 3P
2	มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	35	10	5 (15) A 1P
		180	30	15 (45) A 1P
		525	75	30 (100) A 1P
		800	100	50 (150) A 1P
		690	30	15 (45) A 3P
		2,475	75	30 (100) A 3P
		3,000	100	50 (150) A 3P
		6,300	200	200 A 3P
12,900	400	400 A 3P		

หมายเหตุ 1P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 1 เฟส 2 สาย

3P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 3 เฟส 4 สาย

ตารางที่ 9-2
ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
สำหรับห้องชุดประเภทอยู่อาศัย
(สำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โหลดสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
1	ไม่มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	55	36	15 (45) A 1P
		150	80	30 (100) A 1P
		180	36	15 (45) A 3P
		483	80	30 (100) A 3P
2	มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	35	12	5 (15) A 1P
		180	36	15 (45) A 1P
		525	80	30 (100) A 1P
		690	36	15 (45) A 3P
		2,475	80	30 (100) A 3P

หมายเหตุ 1P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 1 เฟส 2 สาย
3P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 3 เฟส 4 สาย

ตารางที่ 9-3
ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
สำหรับห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไป
(สำหรับการไฟฟ้านครหลวง)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โหลดสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
1	ไม่มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	40	30	15 (45) A 1P
		105	75	30 (100) A 1P
		140	100	50 (150) A 1P
		125	30	15 (45) A 3P
		320	75	30 (100) A 3P
		425	100	50 (150) A 3P
		850	200	200 A 3P
		1,700	400	400 A 3P

ตารางที่ 9-3 (ต่อ)
 ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
 สำหรับห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไป
 (สำหรับการไฟฟ้านครหลวง)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โหลดสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
2	มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	80	30	15 (45) A 1P
		190	75	30 (100) A 1P
		260	100	50 (150) A 1P
		230	30	15 (45) A 3P
		580	75	30 (100) A 3P
		770	100	50 (150) A 3P
		1,550	200	200 A 3P
		3,100	400	400 A 3P

- หมายเหตุ**
- 1) 1P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 1 เฟส 2 สาย
 3P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 3 เฟส 4 สาย
  - 2) ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 9-3 นี้ จะกำหนดขนาดของ
 เครื่องวัดฯ เป็นรายๆ ไป

ตารางที่ 9-4
 ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
 สำหรับห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไป
 (สำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โหลดสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
1	ไม่มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	40	36	15 (45) A 1P
		105	80	30 (100) A 1P
		125	36	15 (45) A 3P
		320	80	30 (100) A 3P

ตารางที่ 9-4 (ต่อ)
ขนาดของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าแรงต่ำ
สำหรับห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไป
(สำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ห้อง ตารางเมตร	โหลดสูงสุดของ เครื่องวัดฯ (A)	ขนาดเครื่องวัดฯ
2	มีระบบทำความเย็น จากส่วนกลาง	80	36	15 (45) A 1P
		190	80	30 (100) A 1P
		230	36	15 (45) A 3P
		580	80	30 (100) A 3P

- หมายเหตุ**
- 1) 1P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 1 เฟส 2 สาย
3P หมายถึง เครื่องวัดฯ ชนิด 3 เฟส 4 สาย
  - 2) ห้องชุดที่มีพื้นที่มากกว่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 9-4 นี้ จะกำหนดขนาดของเครื่องวัดฯ เป็นรายๆ ไป

9.1.5 ตัวนำประธานเข้าห้องชุด

9.1.5.1 ขนาด

9.1.5.1.1 ตัวนำเฟส

ตัวนำประธานเข้าห้องชุดต้องมีขนาดกระแสไม่ต่ำกว่าพิกัดเครื่องป้องกันกระแสเกินตามข้อ 9.1.6 และต้องมีขนาดไม่เล็กกว่า 6 ตร.มม.

9.1.5.1.2 ตัวนำนิวทรัล

ขนาดตัวนำนิวทรัลต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 3.2.4 และห้ามแต่ละห้องชุดใช้ตัวนำนิวทรัลร่วมกัน

9.1.5.2 วิธีการเดินสาย

ตัวนำประธานเข้าห้องชุด ต้องเป็นดังนี้

- 9.1.5.2.1 สายทองแดง ต้องเดินในช่องเดินสายโลหะ หรือยอมให้เดินในท่อโลหะตามที่กำหนดในบทที่ 5 ได้ แต่ต้องฝังในคอนกรีต หากเดินในท่อโลหะหนา ท่อโลหะหนาปานกลาง ท่อโลหะบาง หรือท่ออลูมิเนียม แต่ละ

เครื่องวัดฯ ต้องเดินท่อแยกจากกัน กรณีเดินในรางเดินสาย อนุญาตให้เดินสายรวมกันในรางเดินสายได้
หมายเหตุ ไม่อนุญาตให้เดินสายเกาะผนัง เดินสายเปิดบนวัสดุฉนวน และรางเคเบิล

9.1.5.2.2 บัสเวย์ ให้ใช้ได้ทั้งชนิดตัวนำทองแดงและอะลูมิเนียม ต้องเป็นชนิดปิดมิดชิดที่สามารถถอดเปลี่ยนส่วนที่ชำรุดได้โดยอิสระ

9.1.5.2.3 บัสทริงกิง (Bus Trunking) ต้องเป็นชนิดปิดมิดชิด และให้ใช้บัสบาร์ทำด้วยทองแดงที่มีความบริสุทธิ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 98 เท่านั้น

9.1.6 **บริภัณฑ์ประธาน**

ต้องมีการติดตั้งบริภัณฑ์ประธานที่แต่ละห้องชุด พิกัดกระแสของเครื่องป้องกันกระแสเกินที่บริภัณฑ์ประธานต้องไม่เกินพิกัดกระแสของเซอร์กิตเบรกเกอร์ตามข้อ 9.1.4

9.1.6.1 เครื่องปลดวงจรประธานของห้องชุด สำหรับ 1 เฟส ต้องเป็นชนิดปลด สับ สายเส้นไฟ และสายนิวทรัล พร้อมกัน

9.1.7 **สายป้อน (จากแผงสวิตช์รวมไปถึงแผงสวิตช์ของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าของห้องชุด)**

9.1.7.1 โหลดสำหรับสายป้อนห้องชุด ให้คำนวณจากผลรวมของโหลดในห้องชุด ตามข้อ 9.1.2 และใช้ค่าโคอินซิเดนตแฟกเตอร์ (Coincidence Factor) ตามตารางที่ 9-5 และ 9-6 เพื่อคำนวณลดขนาดสายป้อนได้

9.1.7.2 สายป้อนสำหรับไฟส่วนกลางต้องแยกต่างหากจากสายป้อนของห้องชุด

9.1.7.3 สายป้อนต้องมีขนาดกระแสไม่ต่ำกว่าพิกัดเครื่องป้องกันกระแสเกินตามข้อ 9.1.9.3 และขนาดตัวนำนิวทรัลต้องเป็นไปตามข้อ 3.2.4

9.1.7.4 สายป้อนต้องเดินในช่องเดินสายโลหะ หรือใช้บัสเวย์ หรือบัสทริงกิง

9.1.7.5 ในกรณีสายป้อนเดินในช่องสำหรับการเดินสาย ห้ามมีท่อของระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบไฟฟ้า เช่น ท่อก๊าซ ท่อประปา ท่อน้ำทิ้ง เดินร่วมกัน

9.1.8 หม้อแปลงและห้องหม้อแปลง

9.1.8.1 หม้อแปลงและห้องหม้อแปลงต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 6.4 หากติดตั้งภายในอาคารต้องเป็นชนิดแห้งหรือฉนวนไม่ติดไฟ ติดตั้งอยู่ในเครื่องห่อหุ้มที่มีระดับการป้องกัน (Degree of Protection) ต้องไม่ต่ำกว่า IP 21 ตามข้อ 2.8 และฉนวนต้องไม่เป็นพิษต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

ห้ามติดตั้งหม้อแปลงชนิดฉนวนติดไฟได้ ภายในอาคาร ใต้อาคาร บนดาดฟ้า หรือบนส่วนยื่นของอาคาร

9.1.8.2 การคำนวณโหลดสำหรับหม้อแปลงให้คำนวณตามข้อ 9.1.2 และเฉพาะโหลดของห้องชุด อนุญาตให้ใช้ค่าโคอินซิเดนต์แฟกเตอร์ตามตารางที่ 9-5 และ 9-6 ได้

ตารางที่ 9-5

ค่าโคอินซิเดนต์แฟกเตอร์

สำหรับห้องชุดประเภทอยู่อาศัย

ลำดับห้องชุด	โคอินซิเดนต์แฟกเตอร์
1-10	0.9
11-20	0.8
21-30	0.7
31-40	0.6
41 ขึ้นไป	0.5

หมายเหตุ ลำดับห้องชุดให้เริ่มจากห้องชุดที่มีโหลดสูงสุดก่อน

ตารางที่ 9-6

ค่าโคอินซิเดนตแพกเตอร์

สำหรับห้องชุดประเภทสำนักงานหรือร้านค้าทั่วไปและประเภทอุตสาหกรรม

ลำดับห้องชุด	โคอินซิเดนตแพกเตอร์
1-10	1.0
11 ขึ้นไป	0.85

หมายเหตุ ลำดับห้องชุดให้เริ่มจากห้องชุดที่มีโหลดสูงสุดก่อน

9.1.8.3 ขนาดของหม้อแปลงเมื่อไม่ใช้พัดลมเป่า (Forced Air Cooled) ต้องไม่เล็กกว่า 1.25 เท่าของโหลดที่คำนวณได้จากข้อ 9.1.8.2

หมายเหตุ 1) การไฟฟ้านครหลวงแนะนำให้ใช้ขนาดสูงสุดไม่เกิน 2,000 เควีเอ

2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแนะนำให้ใช้ขนาดสูงสุดไม่เกิน 1,000 เควีเอ

9.1.8.4 หม้อแปลงสำหรับจ่ายไฟส่วนของห้องชุด ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

9.1.8.4.1 สำหรับการไฟฟ้านครหลวง

9.1.8.4.1.1 พิกัดแรงดันของหม้อแปลง ต้องเป็นขนาด 12,000-416Y/240 โวลต์ 24,000-416Y/240 โวลต์ หรือ (12,000/24,000)-416Y/240 โวลต์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่การจ่ายไฟของการไฟฟ้านครหลวง

9.1.8.4.1.2 แท็ปแรงสูง (High voltage tapping) ให้เป็น 4x(-)2.5% ของพิกัดเต็มทางด้านปฐมภูมิ (Full Capacity Primary Tap)

9.1.8.4.1.3 กำลังไฟฟ้าสูญเสียทั้งหมด ของหม้อแปลงต้องไม่เกิน 1.5 % ของพิกัดเต็มที่ของหม้อแปลง ที่ค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 1.0

9.1.8.4.2 สำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- 9.1.8.4.2.1 พิกัดแรงดันของหม้อแปลง ต้องเป็นขนาด 22,000-400Y/230 โวลต์ สำหรับระบบ 22 เควี และ 33,000-400Y/230 โวลต์ สำหรับระบบ 33 เควี
- 9.1.8.4.2.2 BIL 125 เควี สำหรับระบบ 22 เควี และสำหรับระบบ 33 เควี ค่า BIL ของบุชชิ่งเท่ากับ 200 เควี และ BIL ของขดลวดเท่ากับ 170 เควี
- 9.1.8.4.2.3 แท็บแรงสูงใช้เป็น (+/-)2x2.5% ของพิกัดเต็มทางด้านปฐมภูมิ

9.1.9 แผงสวิตช์แรงต่ำ (จากหม้อแปลงถึงเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าของห้องชุด)

- 9.1.9.1 แผงสวิตช์แรงต่ำต้องเป็นไปตามข้อ 5.17 ระดับการป้องกันของผู้แผงสวิตช์แรงต่ำต้องไม่ต่ำกว่า IP 31 ตามข้อ 2.8 และโครงสร้างของแผงสวิตช์แรงต่ำต้องสามารถรับแรงที่เกิดจากกระแสลัดวงจรได้
- 9.1.9.2 เครื่องป้องกันกระแสเกิน ต้องเป็นเซอร์กิตเบรกเกอร์ที่สามารถตัดกระแสลัดวงจรสูงสุดที่อาจเกิดขึ้น ณ จุดนั้นได้โดยคุณสมบัติยังคงเดิม และต้องไม่ต่ำกว่า 10 กิโลแอมแปร์
- 9.1.9.3 เครื่องป้องกันกระแสเกินของสายบ่อนต้องมีพิกัดกระแสไม่ต่ำกว่า 1.25 เท่าของผลรวมของโหลดที่คำนวณได้ตามข้อ 9.1.7.1
- 9.1.9.4 เครื่องป้องกันกระแสเกินของสายบ่อนไฟฟ้าส่วนกลาง อนุญาตให้มีได้ไม่เกิน 1 ตัวสำหรับหม้อแปลงแต่ละลูก และต้องสามารถล็อกกุญแจได้ในตำแหน่งปลด
- ยกเว้น** วงจรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอัคคีภัย และวงจรช่วยชีวิต
- 9.1.9.5 เครื่องป้องกันกระแสเกินด้านแรงต่ำของหม้อแปลง ต้องมีพิกัดกระแสไม่ต่ำกว่า 1.25 เท่าของผลรวมของโหลดที่คำนวณได้ตามข้อ 9.1.2 และอนุญาตให้ใช้ค่าโคอินซิเดนตแพกเตอร์ ตามตารางที่ 9-5 และ 9-6 ได้

คำอธิบาย ขนาดปรับตั้งของเซอร์กิตเบรกเกอร์ แนะนำให้ใช้ค่าไม่เกินร้อยละ 125 ของกระแสต้านแรงต่ำของหม้อแปลง

- 9.1.10 **ตัวนำประธานแรงต่ำจากหม้อแปลงไปยังแผงสวิตช์รวม**
ตัวนำประธานแรงต่ำจากหม้อแปลงไปยังแผงสวิตช์รวมต้องมีขนาดกระแสไม่น้อยกว่าพิกัดเครื่องป้องกันกระแสเกินตามข้อ 9.1.9.5 สำหรับขนาดตัวนำนิวทรัลต้องเป็นไปตามข้อ 3.2.4
- 9.1.11 **แผงสวิตช์แรงสูง**
แผงสวิตช์แรงสูงต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 5.17 และเพิ่มเติมดังนี้
- 9.1.11.1 เครื่องป้องกันกระแสเกินแรงสูงถ้าใช้เซอร์กิตเบรกเกอร์ต้องเป็นชนิดฉนวนไม่ติดไฟหากใช้ชุดฟิวส์กำลัง (Power Fuse) ซึ่งต้องใช้ประกอบกับสวิตช์สำหรับตัดโหลดพิกัดกระแสของเครื่องป้องกันกระแสเกินต้องสอดคล้องกับตารางที่ 6-5
- 9.1.11.2 ระดับการป้องกันของเครื่องห่อหุ้ม ต้องไม่ต่ำกว่า IP 31 ตามข้อ 2.8
- 9.1.12 **การต่อลงดิน**
ต้องมีการต่อลงดินตามที่กำหนดในบทที่ 4 และเพิ่มเติมดังนี้
- 9.1.12.1 ห้องชุดทุกห้อง ต้องมีระบบสายดินเตรียมพร้อมไว้สำหรับต่อกับอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าได้ และเต้ารับต้องเป็นชนิดมีสายดินและมีการต่อลงดิน
- 9.1.12.2 การต่อฝากสายดินเข้ากับตัวนำนิวทรัล ให้ต่อที่แผงบริภัณฑ์ประธานรวมแรงต่ำของอาคารชุดเท่านั้น และห้ามต่อฝากสายดินของบริภัณฑ์เข้ากับตัวนำนิวทรัลที่แผงสวิตช์ของเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าและที่บริภัณฑ์ประธานของห้องชุด
- 9.1.12.3 การต่อตัวนำเข้ากับหลักดินให้ใช้วิธีการต่อเชื่อมด้วยความร้อน
- 9.1.12.4 การตอกฝังหลักดินลงในพื้นดิน ตำแหน่งของหลักดินจะต้องอยู่ห่างจากผนัง กำแพงหรือฐานรากของอาคารในรัศมีไม่น้อยกว่า 0.60 เมตร และปลายบนของหลักดินจะต้องอยู่ต่ำจากผิวดินไม่น้อยกว่า 0.30 เมตร

9.1.12.5 การต่อลงดินต้องจัดทำจุดทดสอบ สำหรับใช้วัดค่าความต้านทานของหลักดินกับดิน และจุดทดสอบนี้ต้องเข้าถึงได้โดยสะดวก

9.2 อาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ

9.2.1 ทั่วไป

9.2.1.1 ข้อกำหนดนี้ให้ใช้เป็นข้อกำหนดเพิ่มเติมจากที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น

9.2.1.2 ข้อกำหนดนี้ไม่บังคับใช้กับโรงงานอุตสาหกรรม

9.2.2 วิธีการเดินสาย

ให้ใช้ข้อกำหนดการเดินสายในบทที่ 5 สำหรับสายที่เดินภายในอาคารห้ามใช้วิธีเดินสายบนผิว เดินเปิดหรือเดินลอยบนวัสดุฉนวน ในช่องเดินสายโลหะและในรางเคเบิล

9.2.3 หม้อแปลงและห้องหม้อแปลง

หม้อแปลงและห้องหม้อแปลงต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 6.4 หากติดตั้งภายในอาคารต้องเป็นชนิดแห้งหรือฉนวนไม่ติดไฟและฉนวนต้องไม่เป็นพิษต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม ติดตั้งอยู่ในเครื่องห่อหุ้มที่มีระดับการป้องกัน ไม่ต่ำกว่า IP 21 ตามข้อ 2.8

9.2.4 แผงสวิตช์แรงสูง

แผงสวิตช์แรงสูงต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 5.17 และเพิ่มเติมดังนี้

9.2.4.1 เครื่องป้องกันกระแสเกินแรงสูง ถ้าใช้เซอร์กิตเบรกเกอร์ ต้องเป็นชนิดฉนวนไม่ติดไฟ หากใช้ชุดฟิวส์กำลัง ต้องใช้ประกอบกับสวิตช์สำหรับตัดโหลด พิกัดกระแสของเครื่องป้องกันกระแสเกิน ต้องสอดคล้องกับตารางที่ 6-5

9.2.4.2 ระดับการป้องกันของเครื่องห่อหุ้มต้องไม่ต่ำกว่า IP 31 ตามข้อ 2.8

9.2.5 การต่อลงดิน

ต้องมีการต่อลงดินตามที่กำหนดในบทที่ 4 และเพิ่มเติมดังนี้

9.2.5.1 การต่อตัวนำเข้ากับหลักดินให้ใช้วิธีการต่อเชื่อมด้วยความร้อน

9.2.5.2 การตอกฝังหลักดินลงในพื้นดิน ตำแหน่งของหลักดินจะต้องอยู่ห่างจากผนัง กำแพงหรือฐานรากของอาคารในรัศมีไม่น้อยกว่า

0.60 เมตร และปลายบนของหลักดินจะต้องอยู่ต่ำจากผิวดินไม่น้อยกว่า 0.30 เมตร

9.2.5.3 การต่อลงดินต้องจัดทำจุดทดสอบ สำหรับใช้วัดค่าความต้านทานของหลักดินกับดิน และจุดทดสอบนี้ต้องเข้าถึงได้โดยสะดวก